

3.2. Sociální oblast

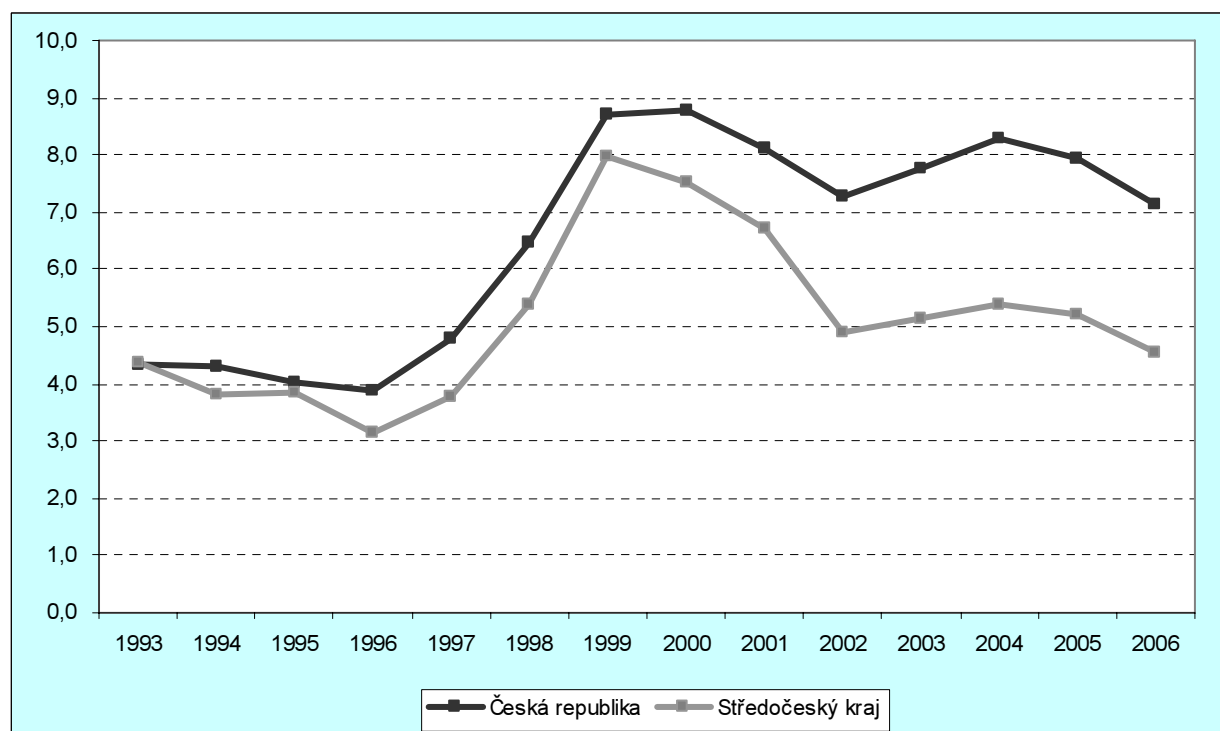
Pro zhodnocení sociálního vývoje společnosti byly, obdobně jako v předchozí kapitole vybrány indikátory, kterými lze vyhodnotit lidský a sociální kapitál společnosti, který je důležitým faktorem nejen ekonomického vývoje, ale i podstatným zdrojem pro udržitelný rozvoj regionu.

Tab. 3.2.1 Přehled vybraných ukazatelů za sociální oblast

Kód ukazatele	Název ukazatele	Druhá specifikace	Vazba na strategické dokumenty kraje	Územní dostupnost (nejnižší)
3.2.1	Obecná míra nezaměstnanosti	muži, ženy	PRK	kraj
3.2.2	Míra registrované nezaměstnanosti	muži, ženy	PRK	SO ORP, obec
3.2.3	Míra nezaměstnanosti podle věku a vzdělání	vybrané věkové skupiny, typ dosazeného vzdělání	PRK	okres
3.2.4	Zaměstnanost žen	-	PRK	kraj
3.2.5	Míra zaměstnanosti starších pracovníků	věk 54 - 65 let		kraj
3.2.6	Podíl obyvatel s VŠ vzděláním	-	PRK	kraj
3.2.7	Přístup k internetu	připojení doma, forma připojení		kraj
3.2.8	Výdaje na kulturu z veř. rozpočtů	-	PRK	kraj
3.2.9	Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	celkem, násilné a mravnostní, majetkové, hospodářské		okres
3.2.10	Průměrná délka soudního řízení ve dnech	trestní řízení, občanskoprávní, říz. o nezl. dětech, obchodní věci		okres
3.2.11	Účast občanů ve volbách	-		SO ORP, obec
3.2.12	Ženy a muži v politice	podíl žen z celkového počtu zvolených zastupitelů		SO ORP, obec

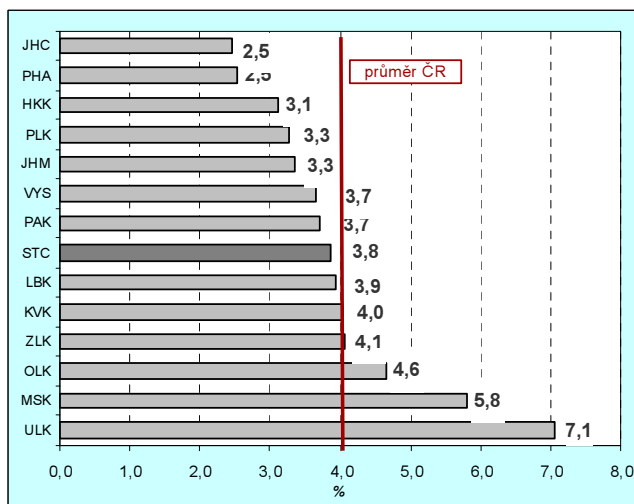
Jedním z ukazatelů charakterizujících nezaměstnanost v regionech je **obecná míra nezaměstnanosti** podle metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO) vyjadřující podíl nezaměstnaných na celkové pracovní síle. Za nezaměstnané jsou považovány osoby ve věku 15 a více let, které ve sledovaném období nebyly zaměstnané, aktivně hledaly práci a byly schopné nastoupit do práce nejpozději do 14 dnů.

Graf 19 Obecná míra nezaměstnanosti v %
(zdroj dat: Šetření VŠPS)

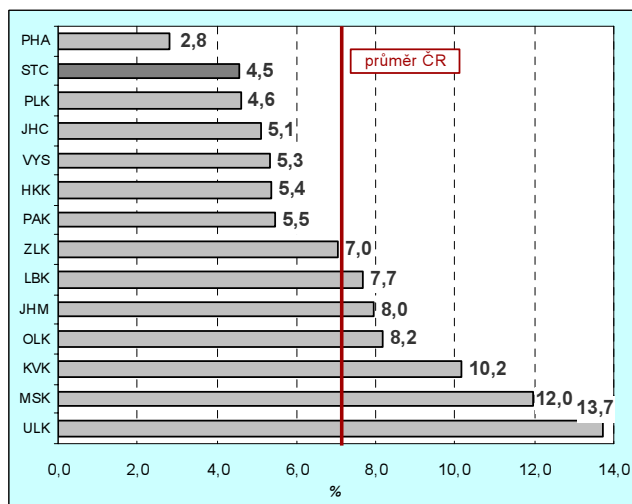

Ve srovnání s ostatními kraji České republiky byl vývoj obecné míry nezaměstnanosti ve Středočeském kraji poměrně příznivý. Obecná míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji v celém sledovaném období nepřesáhla průměr za celou ČR. V roce 1995 se Středočeský kraj řadil na osmé místo mezi všemi kraji v České republice s obecnou mírou nezaměstnanosti o 0,3 procentního bodu nižší než byl průměr v ČR, v roce 2006 byla v kraji obecná míra nezaměstnanosti o 2,6 procentního bodu nižší než v průměru za ČR a kraj se řadil po Hl. městě Praze na druhé místo mezi všemi kraji v ČR. K dobré pozici ovšem pomohly Středočeskému kraji velmi výrazné nárůsty obecné míry nezaměstnanosti v celé řadě ostatních krajů, které výrazně přesáhly průměrnou míru nezaměstnanosti v ČR.

Graf 20 Obecná míra nezaměstnanosti v %
v roce 1995

v roce 2006

Rozvoj zaměstnanosti v regionu je jednou z hlavních priorit sociálního pilíře. Vzhledem ke specifické poloze Středočeského kraje je míra zaměstnanosti a možnost uplatnění na trhu práce v jednotlivých částech a územních celcích kraje dosti odlišná. Dosti výrazně oblastně polarizovaný průmyslově zemědělský charakter kraje se po restrukturalizaci průmyslu v devadesátých letech projevil ve značně odlišných možnostech uplatnění pracovníků na trhu práce. Výrazně vzrostla nezaměstnanost, zejména na Kladensku, Kutnohorsku a Kolínsku. Naopak, lepší možnosti uplatnění na trhu práce měli, vzhledem k možnosti získat zaměstnání v Hl. městě Praze, obyvatelé okresů Praha-východ a Praha-západ a díky rozvoji automobilky Škoda i obyvatelé Mladoboleslavska.

Následující tabulka ukazuje na výrazně diferencovaný vývoj **míry registrované nezaměstnanosti** v jednotlivých okresech Středočeského kraje. Data získaná z podkladů MPSV současně ukazují i porovnání s průměrnou mírou registrované nezaměstnanosti v celém kraji a České republice.

Tab. 3.2.2 Míra registrované nezaměstnanosti k 31.12. v %
(zdroj dat MPSV)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	2,9	3,5	5,2	7,5	9,4	8,8	8,9	9,8	10,3	9,5	8,9	7,7
Středočeský kraj	2,6	3,0	4,6	6,1	7,5	6,8	6,8	7,2	7,4	7,5	6,8	6,3
v tom okresy:												
Benešov	1,7	1,9	2,5	3,5	4,1	3,5	3,5	3,9	4,7	5,3	4,7	4,6
Beroun	2,0	2,2	3,4	4,4	5,6	5,0	4,8	5,6	5,5	6,2	5,6	5,0
Kladno	4,6	5,1	9,2	8,7	10,2	9,8	9,5	10,2	9,9	9,6	8,9	8,4
Kolín	3,9	4,4	6,1	8,5	10,9	9,8	9,7	9,9	10,2	9,5	9,1	7,9
Kutná Hora	3,0	4,0	6,6	9,3	11,3	11,3	11,3	12,6	11,9	10,8	10,2	9,4
Mělník	2,3	2,9	3,9	5,9	8,5	7,4	7,0	7,8	8,7	8,8	8,2	8,1
Mladá Boleslav	1,3	1,4	2,1	2,8	4,5	3,2	4,0	4,6	5,2	5,0	4,4	3,8
Nymburk	3,4	4,0	5,8	8,4	9,7	8,9	9,0	9,2	9,1	9,7	9,0	8,7
Praha-východ	0,6	0,5	0,7	1,6	2,5	3,0	2,9	3,6	3,8	4,1	3,5	2,5
Praha-západ	0,5	0,6	1,1	2,2	3,1	2,8	2,5	2,8	3,0	3,4	2,9	2,6
Příbram	3,8	4,3	6,1	8,6	9,0	8,3	8,7	8,5	9,0	9,1	8,6	7,9
Rakovník	2,8	3,3	5,1	7,5	8,9	8,6	7,5	7,7	7,9	7,5	7,3	6,7

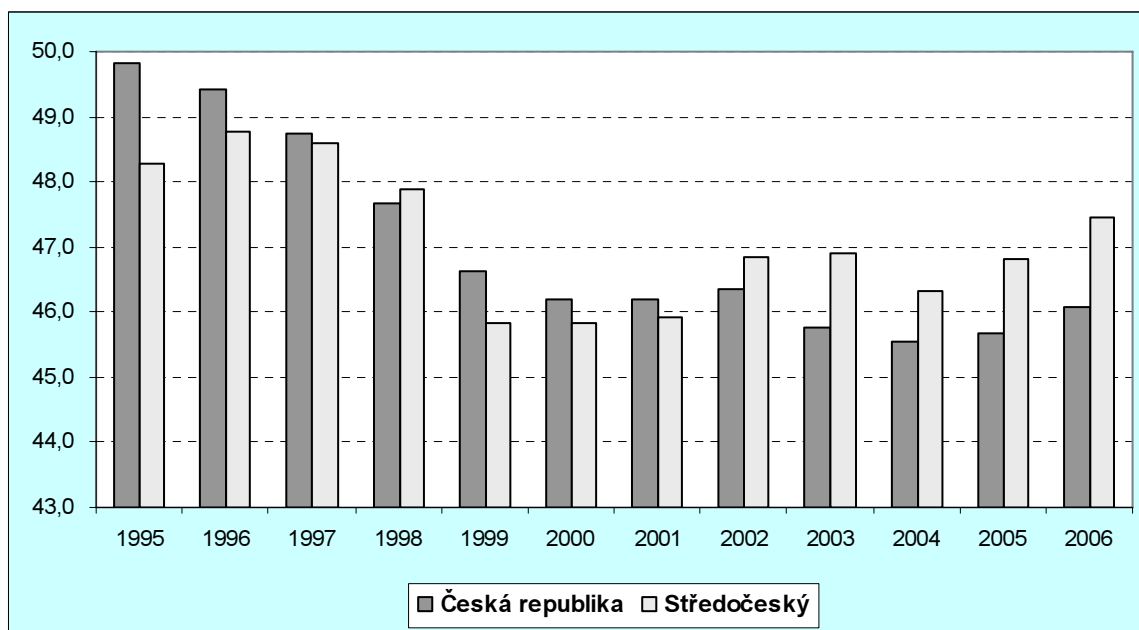
Doplňující podklady k situaci na trhu práce poskytuje výběrové šetření pracovních sil prováděné ČSÚ. K posouzení situace na trhu práce lze využít, kromě již dříve uvedené obecné míry nezaměstnanosti, údaje o věkové struktuře a vzdělání nezaměstnaných osob, o zaměstnanosti žen a zaměstnanosti starších pracovníků.

Tab. 3.2.3 Míra nezaměstnanosti vybraných věkových skupin a podle dosaženého vzdělání (v %)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
vybrané věkové skupiny												
Česká republika												
15-24 let	7,8	7,2	8,6	12,4	17,0	17,0	16,6	16,0	17,6	20,4	19,3	17,5
25-44 let	3,8	3,6	4,6	6,1	8,2	8,2	7,8	6,8	7,3	7,5	7,2	6,3
45-64 let	2,4	2,7	3,3	4,2	6,0	6,5	5,8	5,4	5,8	6,4	6,4	6,1
65 a více let	4,2	4,2	3,5	6,1	5,4	2,9	4,5	3,9	3,7	2,4	3,0	2,5
Středočeský kraj												
15-24 let	7,1	4,8	5,6	9,8	13,6	12,0	12,6	7,9	6,9	10,8	11,2	10,9
25-44 let	3,7	3,3	3,5	4,6	7,7	7,3	6,0	5,0	5,6	5,3	5,3	4,0
45-64 let	2,0	2,0	3,3	4,2	5,7	6,1	5,7	3,9	4,1	4,1	3,9	3,8
65 a více let	6,6	-	-	7,7	9,4	-	-	-	-	-	-	-
vzdělání												
Česká republika												
základní vzdělání a bez	10,8	11,2	13,5	16,1	20,9	22,3	21,6	20,8	22,5	26,1	26,7	24,5
střední bez maturity	3,8	3,6	4,4	6,2	8,9	9,0	8,4	7,8	8,4	9,4	8,9	7,7
střední s maturitou	2,5	2,5	3,5	5,1	6,7	6,4	5,7	5,1	5,6	5,3	5,1	4,9
vysokoškolské	1,2	1,1	1,5	2,2	3,0	2,8	2,4	2,1	2,2	2,3	2,3	2,4
Středočeský kraj												
základní vzdělání a bez	11,1	9,8	9,7	14,6	23,4	17,4	13,7	10,2	13,2	17,2	15,6	12,7
střední bez maturity	3,2	2,6	3,5	5,0	6,9	6,8	6,7	5,4	5,6	5,9	5,6	4,6
střední s maturitou	2,5	1,8	2,6	3,6	5,3	5,2	4,4	3,4	3,4	3,4	4,2	3,9
vysokoškolské	-	-	1,4	1,8	3,5	1,8	1,1	2,0	1,7	0,9	-	-

Z údajů v tabulce vyplývá, že míra nezaměstnanosti u vybraných věkových skupin rostla ve Středočeském kraji výrazně pomaleji než v průměru za celou republiku. Úroveň míry nezaměstnanosti nebyla v roce 1995 příliš rozdílná, ale v důsledku pomalejšího nárůstu byla v roce 2006 míra nezaměstnanosti u vybraných věkových skupin ve Středočeském kraji nižší v rozsahu od 3,5 do 11,2 procentního bodu.

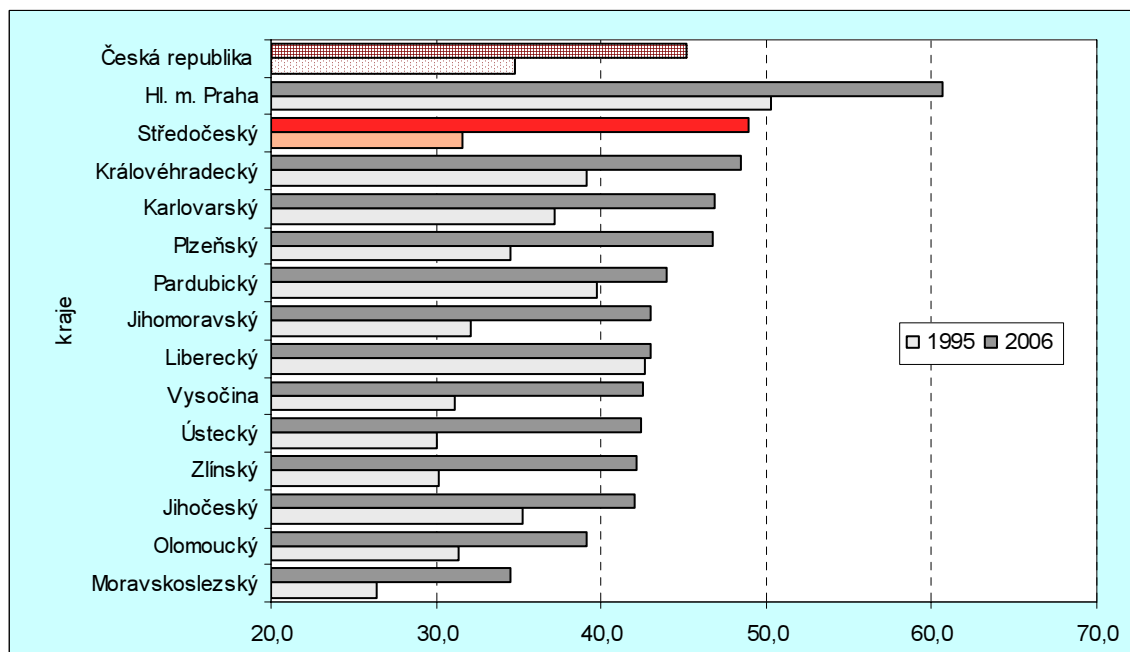
Graf 21 Míra zaměstnanosti žen v %

Obecná míra zaměstnanosti žen měla ve Středočeském kraji až do roku 2000 v podstatě shodný klesající trend jako průměrná míra zaměstnanosti žen v celé ČR. Od roku 2001 rostla míra zaměstnanosti žen v kraji rychleji, než v průměru za celou ČR, takže v roce 2006 měl Středočeský kraj už míru zaměstnanosti žen o 1,4 procentního bodu vyšší než byl republikový průměr.

Vývoj **obecné míry zaměstnanosti osob ve věku 54 – 65 let** ve Středočeském kraji byl do roku 2000 prakticky shodný s vývojem za celou ČR. Od roku 2001 se ale průměrná míra zaměstnanosti osob této věkové skupiny zvyšovala rychlejším tempem a v roce 2006 byla proti průměru za celou ČR o 3,8 procentního bodu vyšší.

Graf 22 Míra zaměstnanosti osob ve věku 55 - 64 let v %

Vývoj zaměstnanosti této věkové skupiny osob ve Středočeském kraji přinesl i zlepšení postavení kraje ve srovnání s ostatními kraji v republice. Zatímco v roce 1995 měl Středočeský kraj až devátou nejvyšší míru zaměstnanosti mezi všemi kraji, tak v roce 2006 dosáhla míra zaměstnanosti u této věkové skupiny v kraji 49,0 %, to je o 3,8 procentního bodu více než je republikový průměr a kraj měl po Hl. městě Praze druhou nejvyšší míru zaměstnanosti osob ve věku 55 – 64 let mezi všemi kraji České republiky.

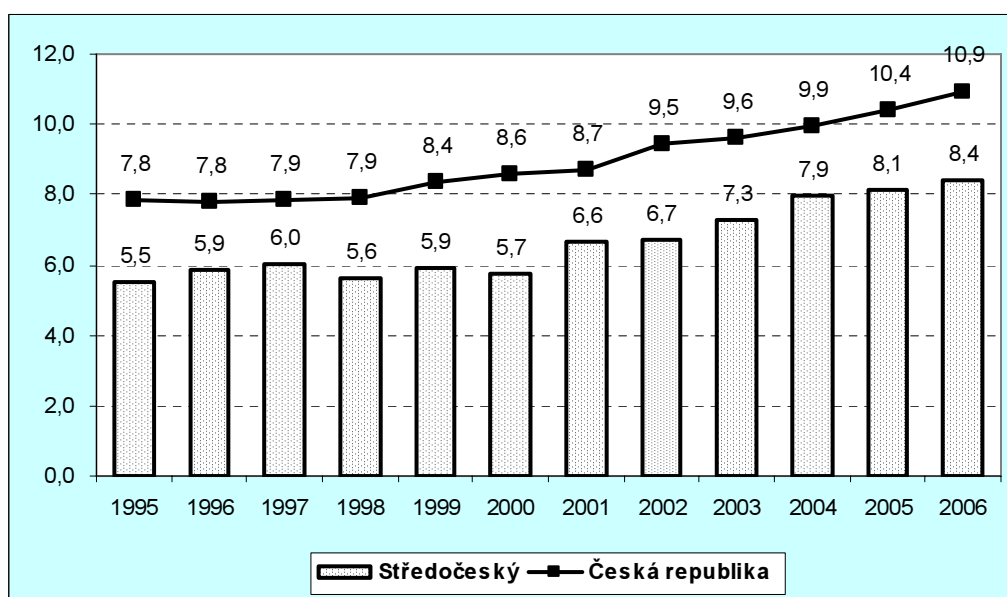
Tab. 3.2.4 Míra zaměstnanosti osob ve věku 55 - 64 let v %

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	34,8	37,3	38,3	37,1	37,5	36,3	37,1	40,7	42,3	42,6	44,6	45,2
Hl. m. Praha	50,2	53,6	55,9	58,9	61,3	57,7	59,0	60,5	63,6	58,2	58,5	60,7
Středočeský kraj	31,6	37,6	39,3	38,5	38,9	36,1	38,0	44,8	46,5	46,5	47,9	49,0
Jihočeský kraj	35,2	40,1	38,2	35,4	35,7	35,0	36,9	38,5	40,2	43,9	43,3	42,0
Plzeňský kraj	34,6	39,1	40,4	37,3	37,1	34,5	34,9	38,9	42,7	43,8	48,9	46,8
Karlovarský kraj	37,2	38,5	39,3	36,0	39,3	42,2	36,9	40,4	43,7	44,8	47,8	46,9
Ústecký kraj	30,1	28,8	33,9	33,6	30,9	30,9	34,0	35,9	38,9	40,4	42,3	42,3
Liberecký kraj	42,6	42,7	37,6	35,1	36,2	38,1	42,2	47,2	47,6	47,0	44,8	43,0
Královéhradecký kraj	39,1	39,0	42,3	39,5	38,6	39,8	40,6	44,8	44,5	43,5	44,0	48,4
Pardubický kraj	39,8	37,6	39,4	39,4	36,4	29,6	29,7	35,8	38,1	38,4	42,0	44,0
Vysočina kraj	31,1	29,9	26,8	28,9	30,7	30,2	30,3	36,3	36,7	37,4	41,9	42,6
Jihomoravský kraj	32,1	36,6	35,4	33,9	38,7	35,5	36,1	39,1	40,5	40,1	41,7	43,0
Olomoucký kraj	31,4	32,8	35,4	31,9	32,0	32,4	30,8	35,4	34,6	37,1	39,2	39,1
Zlínský kraj	30,2	32,6	35,1	34,3	33,4	33,1	31,4	31,5	36,0	40,2	40,2	42,2
Moravskoslezský kraj	26,5	29,8	30,4	27,4	24,7	25,0	25,7	29,6	27,7	30,3	35,6	34,5

Nezbytnou podmínkou úspěšnosti uplatnění na trhu práce a zvyšování kvality lidských zdrojů je **vzdělanostní úroveň obyvatelstva**. Podrobně lze vzdělanostní úroveň obyvatelstva posoudit pouze z výsledků sčítání lidu, kde výsledky sčítání lidu, domů a bytů 2001 ukázaly, že se dále zvýšila celková vzdělanost obyvatelstva ve Středočeském kraji. Nejdynamičtěji vzrostl počet vysokoškolsky vzdělaných osob a obyvatel s úplným středoškolským vzděláním. Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním na celkovém počtu obyvatel starších patnácti let vzrostl v průběhu deseti let téměř o dva procentní body. Podíl obyvatel s úplným středoškolským vzděláním se zvýšil o šest procentních bodů. Dále výrazně poklesl počet obyvatel se základním vzděláním, v roce 2001 se na celkovém počtu obyvatel starších patnácti let podíleli už jen necelou čtvrtinou.

Tyto příznivé vývojové tendence potvrzují i údaje získané z výběrového šetření pracovních sil. V roce 2006 se ve Středočeském kraji podílely osoby s vysokoškolským vzděláním na celkovém počtu obyvatel starších patnácti let více než osmi procenty. Ve srovnání s rokem 1995 se podíl vysokoškoláků v kraji zvýšil téměř o tři procentní body.

Graf 23 Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním z celkového počtu obyvatel ve věku 15 a více let v %

I přes uvedené pozitivní vývojové tendence je podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve Středočeském kraji nižší, než v celé řadě ostatních krajů republiky. Podílem 8,4 % vysokoškoláků se v roce 2006 řadí Středočeský kraj až na desáté místo mezi všemi kraji v České republice, nižší hodnoty podílu měly pouze kraje Liberecký, Karlovarský a Ústecký.

Tab. 3.2.5 Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním z celkového počtu obyvatel ve věku 15 a více let v %

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	7,8	7,8	7,9	7,9	8,4	8,6	8,7	9,5	9,6	9,9	10,4	10,9
Hl. m. Praha	17,9	16,5	16,6	17,6	19,0	19,3	19,7	21,5	21,6	22,1	22,4	23,1
Středočeský	5,5	5,9	6,0	5,6	5,9	5,7	6,6	6,7	7,3	7,9	8,1	8,4
Jihočeský	7,5	7,1	7,0	6,9	7,2	6,9	7,2	8,5	8,6	8,7	8,7	9,9
Plzeňský	7,0	7,0	6,9	7,5	7,8	7,4	7,8	8,4	8,0	9,0	8,5	8,8
Karlovarský	5,1	4,8	5,0	5,2	6,1	6,0	5,8	5,6	6,4	6,6	6,9	6,7
Ústecký	4,4	4,3	4,4	4,3	5,1	5,0	5,0	6,1	4,9	5,1	5,9	6,5
Liberecký	6,3	5,6	5,8	6,2	6,1	6,1	6,4	7,0	7,3	6,4	7,7	7,7
Královéhradecký	6,6	6,8	7,2	6,9	6,6	7,1	7,5	7,9	8,3	8,3	8,6	10,5
Pardubický	6,5	5,8	6,7	6,6	6,7	7,3	6,8	7,4	7,9	7,9	9,2	9,1
Vysočina	5,9	5,7	5,9	6,1	5,3	5,8	5,6	6,9	7,4	7,4	8,1	8,6
Jihomoravský	10,0	10,6	9,9	9,5	10,4	10,6	9,8	11,8	11,8	12,5	12,6	12,6
Olomoucký	5,8	6,0	6,7	6,9	6,4	7,4	7,7	7,3	7,9	8,4	9,9	10,2
Zlínský	6,0	6,3	5,8	6,3	6,5	7,2	7,0	7,8	8,1	8,5	9,2	9,2
Moravskoslezský	5,6	6,3	6,7	6,1	7,0	7,4	7,7	7,7	7,9	7,9	8,4	9,1

Významným faktorem rozvoje lidských zdrojů je **přístup k informačním a komunikačním technologiím**. Rychlý rozvoj informačních a komunikačních technologií přispívá ke zvyšování kvalitativní plošné míry poznání a umožňuje velmi rychlou celosvětovou vzájemnou komunikaci a rychlé předávání zkušeností i dat ze široké sféry lidské činnosti.

Některé oblasti využívání informačních a komunikačních technologií jsou zařazeny do výběrového šetření pracovních sil. Získané podklady ukazují, že v této oblasti poměrně výrazně vzrůstá vybavenost domácností.

V letech 2003 – 2006 vzrostl podíl domácností ve Středočeském kraji vybavených osobním počítačem z 23,8 % na 36,5 % a ještě rychlejším tempem vzrostl podíl domácností vybavených připojením k internetu. Z domácností ve Středočeském kraji, které mají osobní počítač, má téměř 79 % připojení k internetu.

Tab. 3.2.6 Podíl domácností vybavených osobním počítačem a domácností připojených k internetu

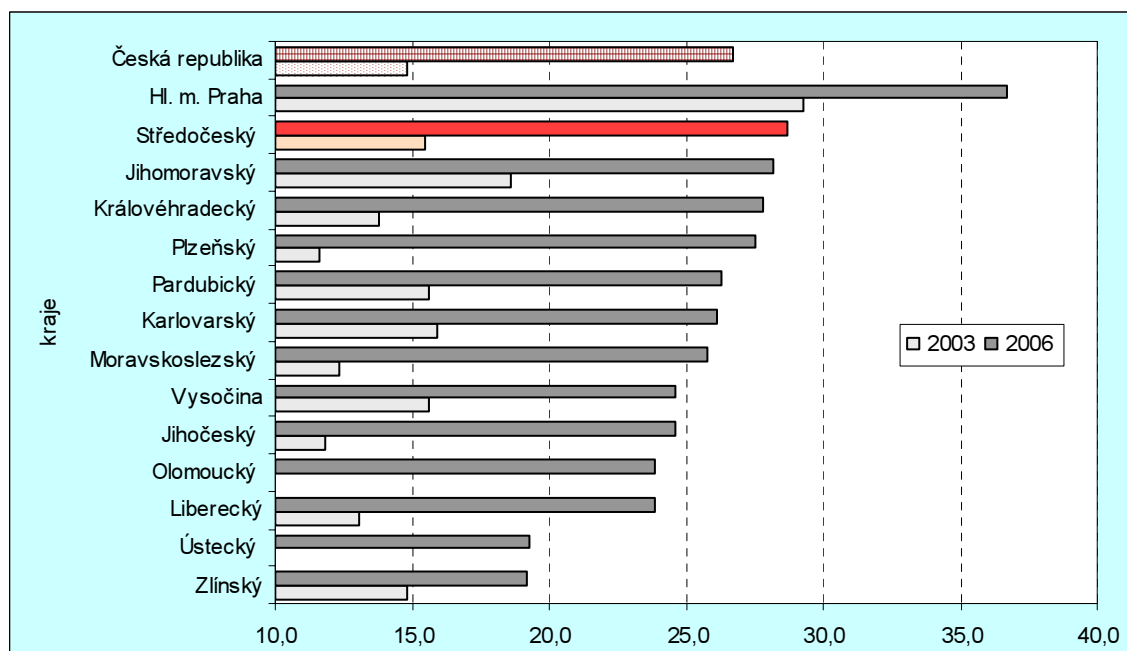
	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Podíl domácností vybavených osobním počítačem z celkového počtu domácností v %															
2003 ¹⁾	23,8	37,5	23,8	19,0	22,7	21,9	17,3	24,0	20,2	25,4	27,8	29,8	14,5	23,5	22,8
2004 ¹⁾	29,5	41,5	28,8	31,5	28,2	27,4	22,1	26,8	30,6	27,5	30,6	33,3	18,2	27,2	27,8
2006 ²⁾	35,7	42,4	36,5	32,9	39,1	38,7	24,9	32,4	34,4	38,7	37,1	37,3	30,5	32,3	37,5
Podíl domácností vybavených připojením na internet z celkového počtu domácností v %															
2003 ¹⁾	14,8	29,3	15,5	11,8	11,6	15,9	9,6	13,1	13,8	15,6	15,6	18,6	8,9	14,8	12,3
2004 ¹⁾	19,4	34,7	22,3	18,6	16,0	17,1	15,4	17,0	21,9	14,1	16,7	18,7	12,8	13,7	16,0
2006 ²⁾	26,7	36,7	28,7	24,6	27,5	26,1	19,3	23,9	27,8	26,3	24,6	28,2	23,9	19,2	25,8

¹⁾ období šetření 4. čtvrtletí

²⁾ období šetření 2. čtvrtletí

Ve Středočeském kraji bylo v roce 2006 vybaveno připojením na internet 28,7 % z celkového počtu domácností. Dosažený podíl je o dva procentní body vyšší než je průměr za celou Českou republiku a Středočeský kraj zaujímal v roce 2006 v tomto ukazateli za Hl. městem Prahou druhou pozici mezi všemi kraji v republice.

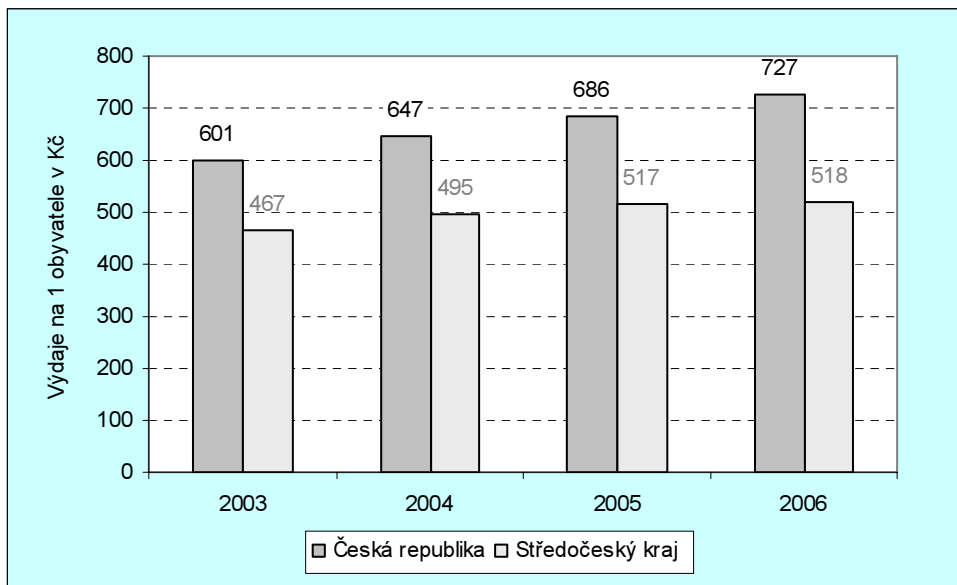
Graf 24 Podíl domácností vybavených připojením k internetu v %

Jak už bylo uvedeno ve 2. kapitole **výdaje na kulturu** představují celkové množství finančních prostředků vynaložených na kulturu z rozpočtů územně samosprávných celků v přepočtu na 1 obyvatele. Jedná se jak o samotné výdaje krajů a obcí, tak o prostředky ze státního rozpočtu poskytnuté krajům a obcím formou dotací. Započítávají se výdaje na divadla, hudební činnost, filmovou tvorbu, kina, knihovnictví, muzea a galerie, vydavatelskou činnost, kulturní výstavy a jiné. Naopak sem nepatří prostředky vydávané např. na obnovu kulturních památek, sdělovací prostředky, církve, tělovýchovu či volný čas.

V letech 2003 – 2006 vzrostly ve Středočeském kraji výdaje na kulturu z veřejných rozpočtů na jednoho obyvatele pouze o 51 Kč, to je o 10,9 procenta. Průměrný nárůst za celou republiku byl o 10 procentních bodů vyšší a představoval téměř 126 Kč.

Graf 25 Výdaje na kulturu z veřejných rozpočtů na 1 obyvatele v Kč
(Zdroj dat Min. financí ČR)

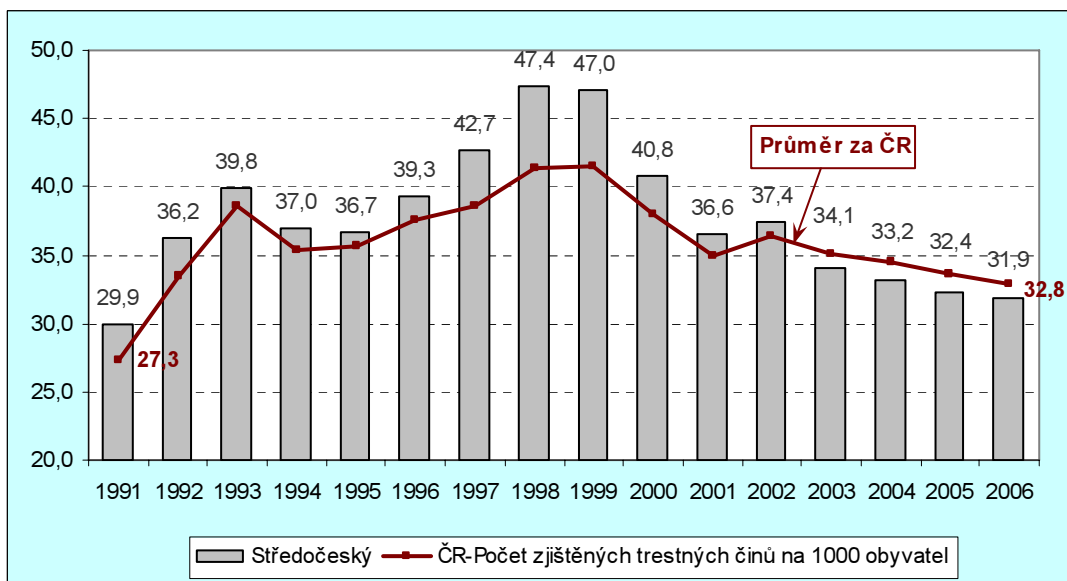
Z porovnání jednotlivých krajů uvedených v následující tabulce je vidět, že v letech 2003 – 2006 vzrostly nejrychleji výdaje na kulturu v Jihočeském kraji, a to o 42,3 procenta. Absolutně nejvíce v přepočtu na jednoho obyvatele vydával Plzeňský kraj – v roce 2006 celkem 1 050 Kč. Středočeský kraj zaznamenal v tomto období druhý relativně nejnižší nárůst, pouze o 10,9 % a absolutní výdaje na kulturu přepočtené na jednoho obyvatele řadí Středočeský kraj na předposlední místo mezi všemi kraji v České republice.

Tab. 3.2.7 Výdaje na kulturu z veřejných rozpočtů na 1 obyvatele v Kč
(Zdroj dat Min. financí ČR)

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2003	601	823	467	231	856	765	543	605	650	563	438	663	646	575	581
2004	647	801	495	216	944	817	600	634	728	603	490	769	705	635	638
2005	686	789	517	269	971	839	623	692	746	651	531	820	762	666	733
2006	727	818	518	329	1 050	957	650	681	768	684	567	873	851	721	775

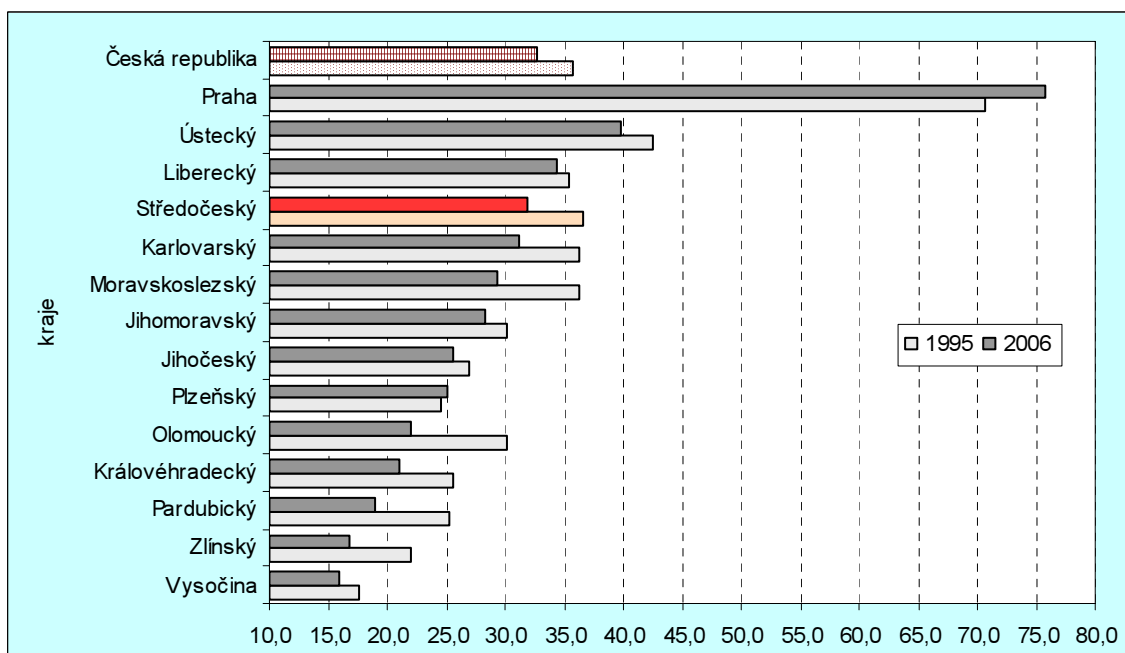
Jedním z možných indikátorů posuzujících kvalitu lidských zdrojů je i kriminalita. Pro určitý pohled na tuto oblast jsme zvolili jeden z dostupných ukazatelů představujících **počet zjištěných trestných činů přepočtených na 1 000 obyvatel středního stavu**. Tento přepočet umožnil i srovnatelné hodnocení kraje v delším časovém horizontu ve vztahu k ostatním krajům České republiky.

Graf 26 Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel

Jak je vidět z uvedeného grafu, vývoj tohoto ukazatele v celém průběhu sledovaného období prakticky kopíroval průměrný celorepublikový trend s tím, že do roku 2002 byl počet zjištěných činů na 1 000 obyvatel ve Středočeském kraji vyšší než byl republikový průměr, v letech 1998 a 1999 dokonce dost výrazně cca o šest procentních bodů. V letech 2003 – 2006 se úroveň tohoto ukazatele pohybovala pod průměrnými hodnotami za ČR i s obdobným klesajícím trendem.

Graf 27 Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel v krajích České republiky

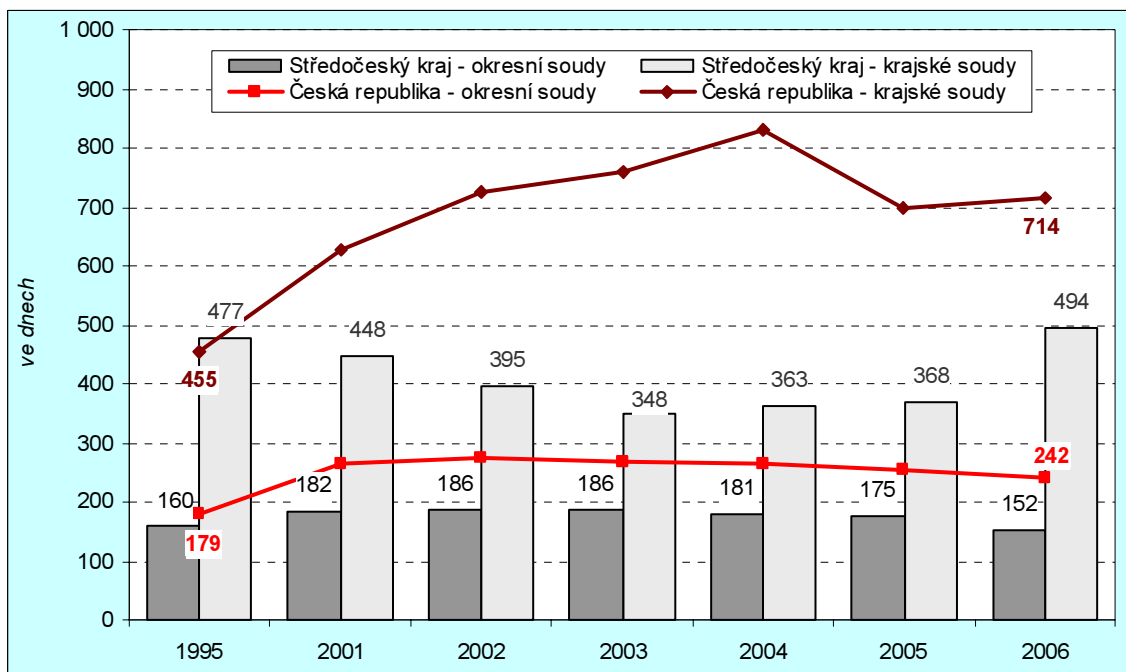
Přestože byl v roce 2006 počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel ve Středočeském kraji nižší než průměr v ČR, byl počet 31,9 trestných činů na 1 000 obyvatel ve Středočeském kraji čtvrtý nejvyšší mezi kraji v České republice. V roce 1995 zaujímal Středočeský kraj počtem 36,7 zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel místo třetí.

Ukazatelem, který má souvislost s nežádoucími jevy, zejména s jejich postihováním, je **průměrná doba soudního řízení**. Proto problémy ve fungování soudního systému v kraji mohou být pro podnikatelskou sféru i ostatní občany nepříznivým signálem pro rozhodování o svém působení v regionu.

V této oblasti je situace ve Středočeském kraji, jak ukazují následující grafy, poměrně příznivější než v České republice jako celku, a to jak na všech úrovních soudů (okresních i krajských), tak ve všech důležitých právních druzích soudního řízení (trestní řízení, občanskoprávní řízení, řízení o nezletilých dětech i v soudních řízeních v obchodních věcech).

Graf 28 Průměrná délka soudního řízení v trestní věci ve dnech

(Zdroj dat Min. spravedlnosti ČR)

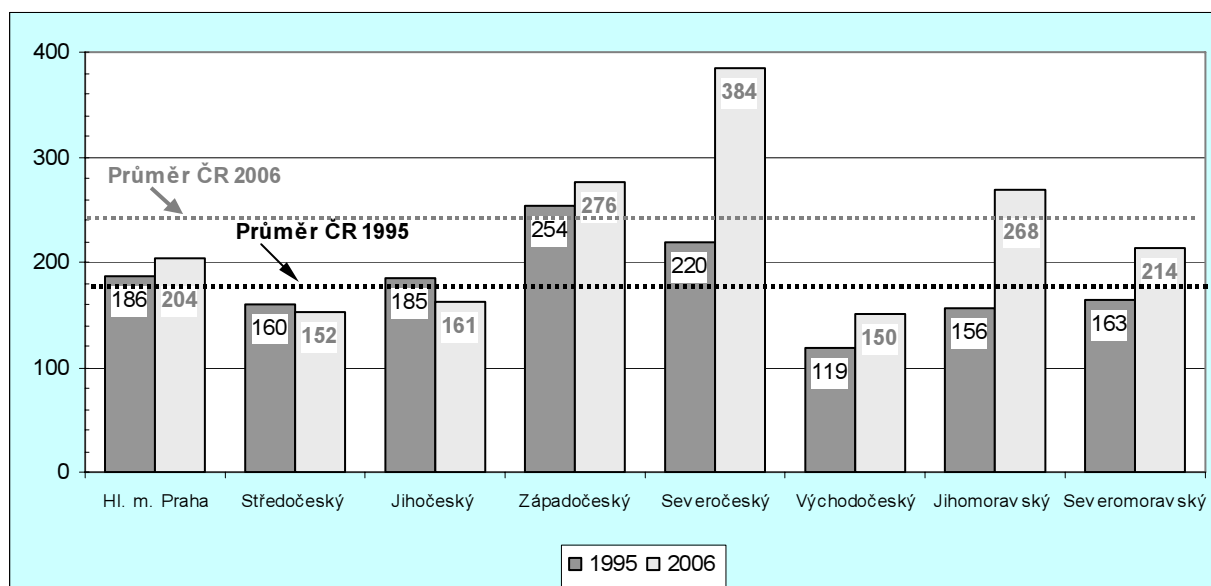

U řízení v trestních věcech u okresních soudů ve Středočeském kraji byla průměrná doba řízení v letech 2001 – 2006 proti průměru v ČR nižší téměř o jednu třetinu. U řízení v trestních věcech příslušejících krajskému soudu pro Středočeský kraj byla v tomto období průměrná doba řízení proti průměru za celou ČR až o polovinu nižší.

Ve srovnání s ostatními soudními kraji v České republice byla v roce 2006 průměrná délka soudního řízení v trestní věci ve dnech u okresních soudů ve Středočeském kraji druhá nejnižší mezi všemi kraji v ČR.

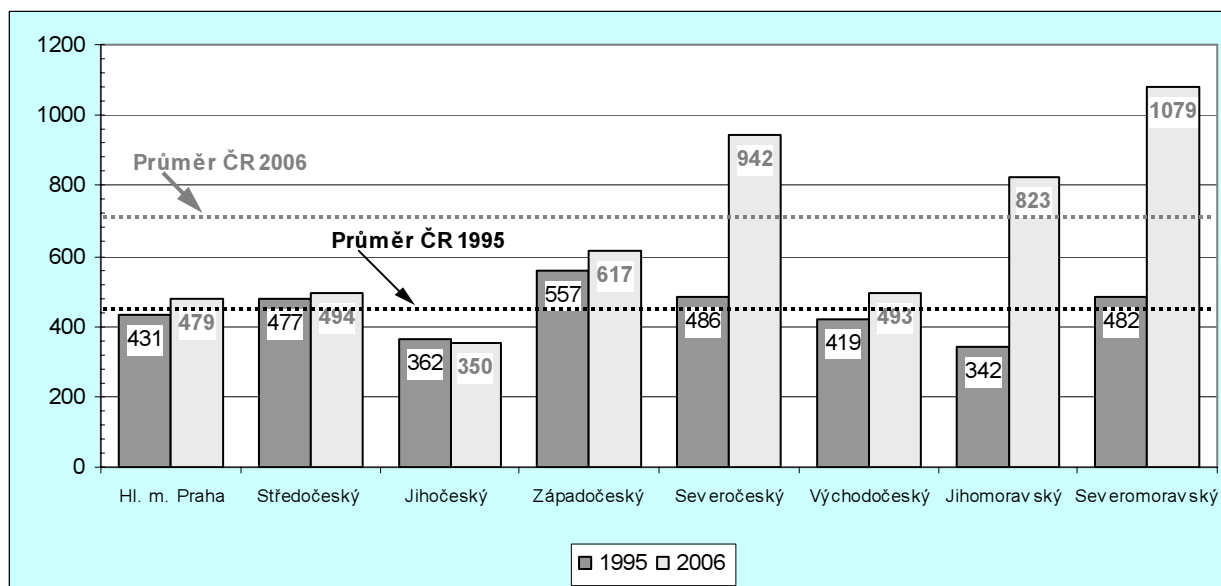
Graf 29 Průměrná délka soudního řízení v trestní věci ve dnech – okresní soudy

(Zdroj dat Min. spravedlnosti ČR)

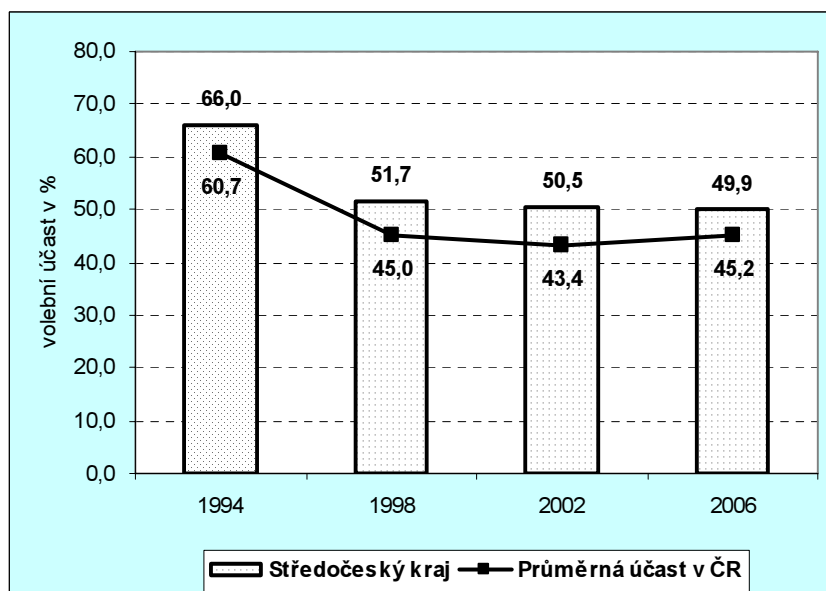
Pokud jde o průměrnou délku soudního řízení v trestní věci ve dnech u krajských soudů, tak krajský soud s působností pro Středočeský kraj měl čtvrtou nejnižší délku soudního řízení v pomyslném žebříčku osmi krajských soudů v soudních krajích České republiky.

Graf 30 Průměrná délka soudního řízení v trestní věci ve dnech – krajské soudy
(Zdroj dat Min. spravedlnosti ČR)

Jedním z projevů zájmu občanů o společenské dění a výrazem jejich uvědomělosti a podílu na rozvoji společnosti je **účast ve volbách** do zastupitelstev obcí. Právě ve volbách do nejnižších článků místní samosprávy mají občané možnost uplatnit svou uvědomělost a odpovědnost za rozvoj kvality života ve svém nejbližším okolí. Proto byl k vyjádření politické participace občanů použit indikátor volební účasti v komunálních volbách.

Graf 31 Volební účast občanů ve volbách do zastupitelstev obcí

Jak je z uvedených grafů zřejmé, je zájem občanů o věci politické vyjádřený účastí ve volbách do zastupitelstev obcí na území Středočeského kraje dlouhodobě nad průměrnou účastí v celé České republice.

I když účast občanů ve volbách měla obdobně jako v průměru za celou Českou republiku klesající tendenci, byla i v roce 2006 o 4,7 procentního bodu nad průměrnou volební účastí v ČR.

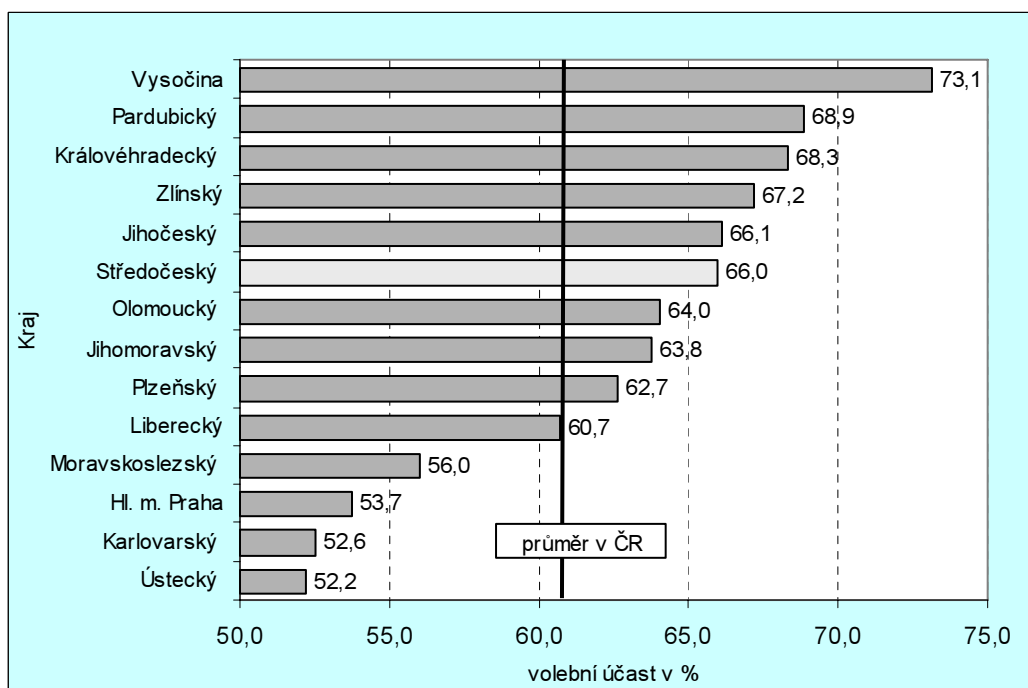
Nejvyšší rozdíl byl zaznamenán ve volbách v roce 2002, kdy volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí byl ve Středočeském kraji o 7,1 % vyšší než republikový průměr.

I ve srovnání s ostatními kraji České republiky ukazuje volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí ve Středočeském kraji na poměrně značný zájem občanů podílet se na věcech veřejných.

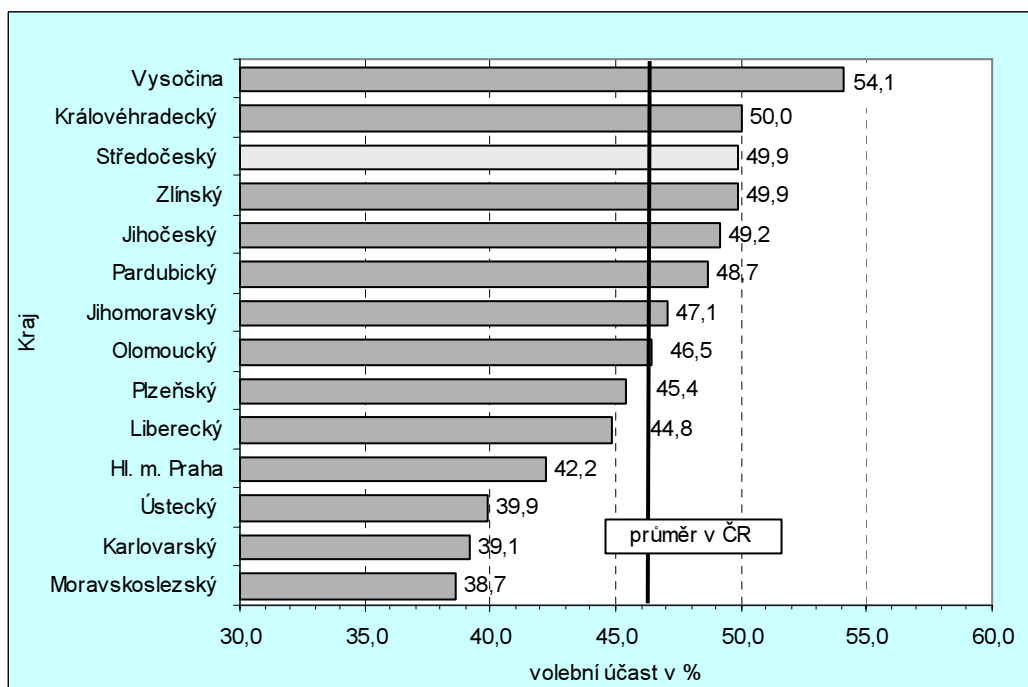
Ve volbách do zastupitelstev obcí v roce 1994 znamenala volební účast 66,0 % šestou nejvyšší účast ze všech krajů v ČR. I když ve volbách do zastupitelstev obcí v roce 2006 byla účast obecně nižší,

představovala volební účast ve Středočeském kraji ve výši 49,9 % třetí nejvyšší volební účast v celé České republice.

Graf 32 Volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí v roce 1994

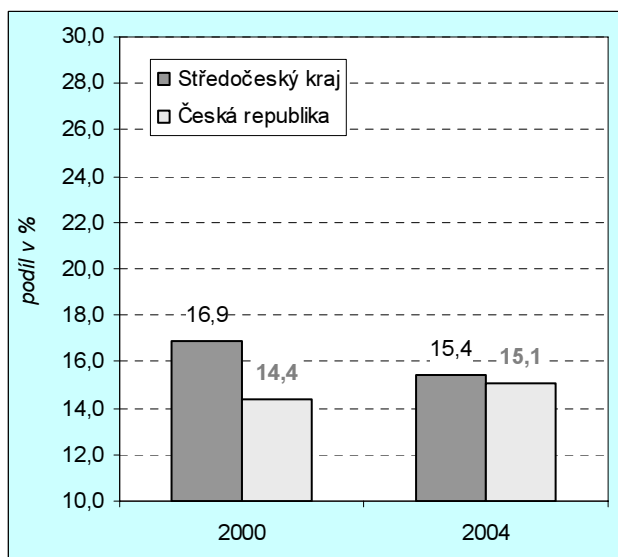
Graf 33 Volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí v roce 2006

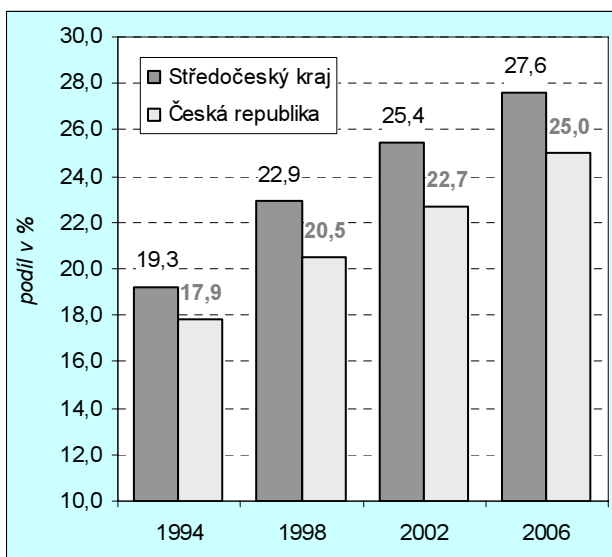
Další vybraný indikátor „**Ženy a muži v politice**“ úzce souvisí s předchozím indikátorem účasti občanů ve volbách a charakterizuje úroveň zapojení žen do politických a rozhodovacích procesů.

Graf 34 Podíl žen z celkového počtu zvolených zastupitelů v %

Volby do zastupitelstev krajů

Volby do zastupitelstev obcí

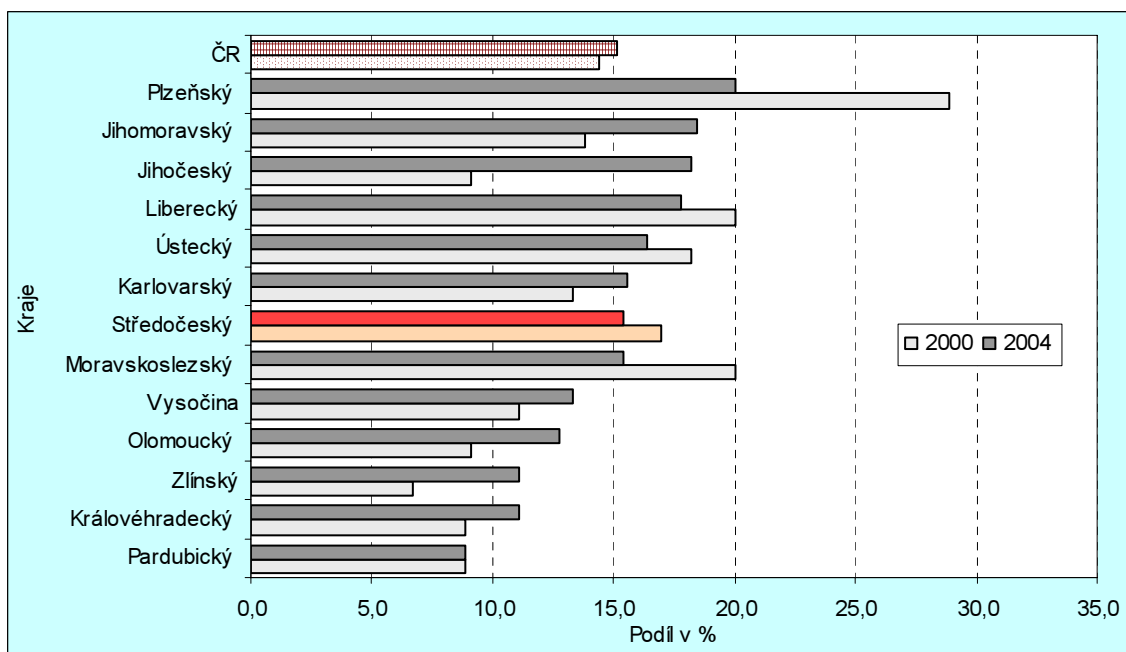

Jak ukazují grafy, mají ženy ve Středočeském kraji, ale i v průměru v celé České republice, vyšší podíl z celkového počtu zvolených zastupitelů v zastupitelstvech obcí oproti zastupitelstvům krajů. V obou typech zastupitelstev mají ženy ve Středočeském kraji vyšší zastoupení než představuje průměr v celé ČR.

Podíl žen v zastupitelstvech obcí se od voleb v roce 1994 plynule a poměrně rychle zvyšoval, naproti tomu v zastupitelstvech krajů se podíl žen v průměru za ČR zvýšil pouze o 0,7 procentního bodu a ve Středočeském kraji podíl žen v zastupitelstvu kraje dokonce o 1,5 procentního bodu poklesl.

Jak ukazují následující grafy byl podílem žen ve zvoleném zastupitelstvu kraje v roce 2004 Středočeský kraj na sedmém místě mezi všemi kraji v České republice, když v roce 2000 zaujímal ještě místo čtvrté.

Graf 35 Podíl žen z celkového počtu zvolených zastupitelů v % - zastupitelstva krajů

Pokud jde o zastupitelstva obcí je pozice Středočeského kraje výrazně lepší. V roce 2006 představoval podíl žen zvolených do zastupitelstev obcí ve Středočeském kraji pomyslnou třetí příčku mezi všemi kraji v České republice a proti roku 1994 je pozice Středočeského kraje o dvě místa lepší.

Graf 36 Podíl žen z celkového počtu zvolených zastupitelů v % - zastupitelstva obcí

